

Lars Hansen

Sløruglen på det østlige Fyn



Rapport 2009

Forord

Denne rapport beskriver et naturformidlingsprojekt på det østlige Fyn.

I samarbejde med Kerteminde, Nyborg og Svendborg kommuner er der i 2008-09 opsat 90 redekasser til slørugler i et 20 km bredt bælte på Østfyn, fra Fyns Hoved i nord til Tåsinge i syd. Allerede i 2009 dukkede det første ynglepar op og 4 unger er nu fløjet fra reden – de første på Østfyn i 30 år.

Det var ønsket om at få sløruglen tilbage, der bragte mig i kontakt med miljøchef Ole Elmer fra Kerteminde Kommunes miljøafdeling. Kommunen betalte udgiften til materialer og Produktionshøjskolen deltog i fremstilling og opsætning. Undervejs i projektet meldte Nyborg og Svendborg kommuner, at de også gerne ville deltage og projektet blev derved bredt ud over hele det østfynske område.

Gennem projektperioden har kommunerne været holdt orienteret om udviklingen i deres hjemkommune og haft lejlighed til at deltage i såvel opsætning af kasser som den naturformidling, projektet bæres af.

Samlet har jeg i 2008-09 ophængt 100 kasser, hvortil kommer yderligere ca. 75 kasser, som andre har opsat rundt om på Fyn. Dansk Ornitologisk Forening har sat størstedelen af disse op, men også flere enkeltpersoner har taget initiativ og er hjulpet i gang. Projektets formål er netop at skabe en naturforståelse, hvor folk på egen hånd skaber natur.



Første slørugleunge på Østfyn i 30 år. Alberte og Laura viser stolt en af gårdens 4 unger. Okt. 2009.

Sløruglen på Fyn



Det er sådanne landskaber, sløruglen søger til.

Engang var Sløruglen ganske almindelig. Men i slutningen af 1900-tallet forsvandt næsten alle fra såvel Danmark som det meste af Nordeuropa.

Fyn er tydelig eksponent for denne udvikling. Næsten 70 % af øen er under plov og især to forhold præger sløruglens tilbagegang:

- Traktorens indmarch efter 2. Verdenskrig
- Danmarks indlemmelse i EF i 1973

Traktoren kom for alvor til Danmark i efterkrigstiden og afløste hesten, som gennem århundreder havde været den primære trækraft i landbruget. Med traktoren blev det muligt at opdyrke endnu mere land og de mange hestekræfter gjorde det muligt at foretage en langt mere effektiv dræning. Landbrugsarealet blev udvidet, markerne blev mere tørre. Titusinder af vandhuller forsvandt, enge blev afvandet, drænet og opdyrket. Overdrev ligeså, ja, sågar hele fjordområder.

Ved Danmarks indtræden i EF i 1973 trådte moderne markeds kræfter i karakter og landbruget udviklede sig hurtigt i retning af den industrialisering, der præger EU i dag. Traktorerne er nu langt større, maskinerne ligeså og markerne er ikke alene blevet kæmpemæssige dyrkningsflader, men præges også af en udtalt monoton, hvor især korn, raps og majs præger billedet.

Landbrugets økonomi var tidligere flerstrengt og en typisk bondegård havde adskillige slags husdyr og var langt hen ad vejen selvforsynende med foder og gødning. Markerne var små og præget af mange slags afgrøder. Det gav stor variation og plads til mange arter dyr og planter. Kvæget kom på græs og grundet ofte trange økonomiske vilkår blev alle ressourcer udnyttet. Det betød, at de fleste lavbundsarealer blev udnyttet til græsning eller høslet. Ja, ofte blev selv vejkantens vegetation tidligere udnyttet til høslet eller som grønfoder.

I det moderne landbrug tilføres en masse næringsstoffer og pesticider, hvilket har flerdoblet produktionen. Derimod udnyttes ofte hverken enge, moser – eller vejkanter. Men de tilføres næringsstoffer via luftemissionen og kendetegnes i dag ved meget kraftig tilgroning.

Udviklingen har medført tab af mange arter og diversiteten i det åbne land er meget lav. Det monotone landskab tillader selvsagt kun få arter og vi er gået fra *mange fåtallige* til *få talrige* arter, fx ringduer, krager, råger m.v.

På tabslisten er storken, vandhullernes frøer og salamandre, haren, agerhønen, viben, engblommen osv. På det generelle plan er især arter tilknyttet det åbne og næringsfattige miljø forsvundet. Næringsberigelse og tilgroning er her et meget stort problem.



Det moderne landbrug har en lav artsdiversitet. Her kan sløruglen ikke leve.

Bondegården var tidligere levested for mange arter, mens moderne landbrugsbedrifter præges af lukkede bygninger uden de samme muligheder. Den enorme udvikling, som landbruget har gennemgået siden 1973, er båret oppe af den lette tilgang til fossile brændstoffer. Såvel til traktoren, som til fremstilling af hjælpestoffer og til transport.

Et romantisk drømmeri tilbage går ikke tilbage til Korch, men til en større artsdiversitet i det åbne land. ”De gode gamle dage” var ikke kun en rig natur, men oftest slidsomt arbejde under til tider kummerlige forhold. Det var et næsten selvforsynende landbrug med et cyklisk natursyn. I det moderne landbrug tænker man liniært. Forfatteren Knud Sørensen har så flot beskrevet det ændrede natursyn, bl.a. i ”Danmark mellem land og by”.

Hvordan løser man dette problem?

Det er ikke denne rapports opgave at fremkomme med løsninger på konflikten menneske-natur, når det gælder den fremtidige udvikling i landbruget og i det åbne land.

Med indledningen har jeg blot ønsket at opridse nogle af de helt grundlæggende problemer i den måde, vi forvalter naturen på. Landbruget kommer naturligt i centrum, idet de forvalter næsten 70

% af landets areal. I den resterende del indgår bl.a. urbaniserede områder, industri, trafik osv. Også dette er forbundet med grundlæggende problemer ift. naturen.

Dernæst kan man tilføje, at der i samfundet eksisterer en masse viden om de enkelte dyr og planter. Der findes også løsningsforslag, som kan bidrage til en bedre balance i naturen. Mange af løsningerne koster imidlertid store summer og mange løsninger vil i sin yderste konsekvens også inddrive landbrugsjord til fx naturgenopretning og spredningskorridorer.

Det er i de fleste tilfælde en politisk problemstilling, som ligger langt over kommunernes handlemuligheder. Men når det gælder formidling af viden om naturen, er det værd at forsøge nogle løsninger, som kan gøres indenfor de rammer, som det er så svære at ændre på.



Sløruglekasse ophængt i kalvestald

Et godt eksempel er sløruglen. For 15 år siden var den ved at forsvinde, men nu er der omkring 500 ynglepar i Danmark. På kort tid er det lykket at vende udviklingen – alene ved massiv opsætning af redekasser. Sløruglen kan godt trives i det moderne landbrug, blot der tages en smule hensyn.

På det østlige Fyn er der nu masser af ynglemuligheder – og det første ynglepar dukkede op allerede i 2009 og fik 4 unger. Det er det første ynglefund på Østfyn i 30 år. Opsætningen af redekasserne er foregået som et formidlingsprojekt. De besøgte landmænd har haft lejlighed til at få råd vedr. andre naturspørgsmål og det har især affødt, at de har taget sløruglen ”under deres vinge” og måske fået ideer til andet, som kan berige deres ejendoms natur.



Opsætning af sløruglekasse. Svendborg 2009

Feltarbejdet

Henover 2008 og 2009 har interesserede haft lejlighed til at kontakte mig vedr. slørugler. Det har givet utrolig mange henvendelser. Interessen har været meget stor og afslører den store glæde over naturen, som langt de fleste landmænd udviser.

Den store interesse har betydet, at det var let at udvælge lokaliteter for redekasserne. Det har været et tidskrævende arbejde, men det har budt på masser af spændende samtaler, som har lært mig meget om det moderne landbrug og den måde, det fungerer på.

Landbruget præges af travlhed og i disse tider også økonomisk usikkerhed.

Landmænd er en af de få befolkningsgrupper, som arbejder direkte i og med naturen. Det undrer derfor ikke, at de fleste er dygtige naturiagttagere og at næsten alle gerne ønsker mere natur. Forskelligheden ligger i natursynet, der er en blanding af et cyklisk og et liniært natursyn, jf Knud Sørensen. Det moderne landbrug kræver

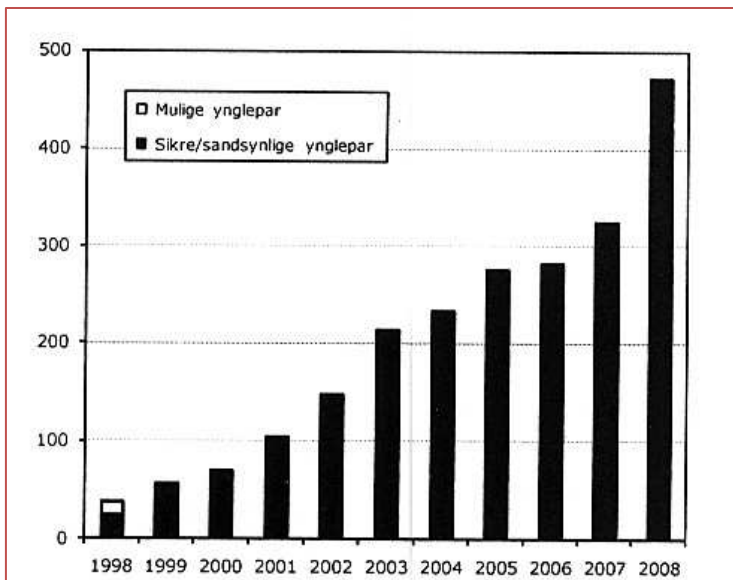
det sidste, men dybt i os alle findes bonden, som levede og tænkte cyklisk på en måde, som gav plads til naturen.

Kan vi øge artsdiversiteten uden at slippe de moderne produktionsformer? Vi går en fremtid i møde, hvor kæmpe-kæmpestore landbrug gør de gamle godser til skamme. Produktion og drift automatiseres mere og mere, kunstgødning og pesticider sikrer maksimalt høstudbytte. Også arbejdet effektiviseres og blot få personer kan nu drive 1000 ha eller mere.

En sådan udvikling synes ikke at kunne rumme en høj artsdiversitet. Landskabet bliver monotomt og uden variation. Naturmæssigt kedeligt, også oplevelsesmæssigt. Men det behøver ikke at være sådan. Selvom landmændene er totalt bundet af love og regler, er der mange muligheder for at øge naturindholdet. Sløruglen er et godt eksempel. En redekasse er alt, der behøves. Næsten som med svalerne, hvor man husker at åbne vinduerne, når den første ses om foråret.

Sløruglen

Sløruglen er en af verdens mest udbredte fugle. Bortset fra de polare områder, så findes den på alle kontinenter. Så stor udbredelse har kun ganske få fuglearter. Verden over er sløruglen opsplittet i over 30 slægter, som viser store lighedstræk, men også evolutionær variation i både udseende, størrelse og levevis.



I Danmark var sløruglen ganske almindelig frem til 1960'erne, men gik herefter voldsomt tilbage og var tæt på at forsvinde i begyndelsen af 1990'erne. Kombinationen af begyndende opsætning af redekasser og en kæmpeinvasion i 1991 (flere hundrede slørugler indvandrede fra syd) ændrede udviklingen og fortsat opsætning af redekasser har øget bestanden markant til nu over 500 par i Danmark.



Hanne Bonde med en af sine ugleunger.

En kulturledsager

Salomonsen skriver i 1961: ”Sløruglen er hos os en udpræget kulturledsager. Den har sine ynglesteder i mørke afskærmede hulrum under taget på lader eller på hølofter, men i vid udstrækning også gamle dueslag, kirketårne eller lignende steder, der byder på uforstyrrede, beskyttende hullheder. Nogen egentlig rede bygger den ikke, men skraber lidt halmstrå sammen, så æggene ikke triller væk”.

I dag yngler næsten alle slørugler i ens redekasser (se bilag 2). Her er de i sikkerhed for bl.a. mår og ungeproduktionen øges derved.

Sløruglen lægger normalt 4-6 æg i april eller maj og med intervaller på 2 døgn. Især i de sydlige egne lægges endnu et kuld i sensommeren. Rugetiden er 30-34 dage. Ungerne forlader først reden efter 1-2½ måned. I modsætning til andre ugler forlader slørugleungerne først reden, når de er helt flyvefærdige. I denne tid fodres de flittigt af begge forældre og med op til 40 mus hver nat!

Sløruglen har sandsynligvis kun levet i Danmark i ca. 200 år. Der findes ingen beretninger før 1800, hvilket tyder på, at den først indfandt sig i Udskiftningstiden, der startede ca. 1790. Gårdene kom i selveje og flyttede ud på markerne. I den proces opstod der gunstige leveforhold og senere i 1800-tallet og frem til 1960'erne var sløruglen almindelig.

Løppenthin skriver i 1967, at sløruglen har en tæt bestand på Fyn og at der ***"ingen grund er til at antage, at den skal aftage synderlig endsige forsvinde som dansk ynglefugl, så længe der er landbrug, mus og spidsmus her i landet"***.

Det er korrekt, men hvorfor forsvandt den så?



Landmand Jens Christensen har nu et fast ynglepar af slørugler boende. Her ses en stor unge.



Ugler kan dreje hovedet forbausende meget og ubesværet kigge bagud

Æder 5000 mus og rotter om året

Størstedelen af føden er smånavere, markmus, ægte mus, rotter og spidsmus. Salomonsen skriver i 1961, at grundet sløruglens stærke tilknytning til landbrugsbygninger og småbyer på landet, fungerer den ved sit specialiserede fødevalg som en ganske overordentlig effektiv huskat. Ifølge en engelsk undersøgelse bruger et sløruglepar årligt 3139 byttedyr. I en anden undersøgelse var det tilsvarende tal 4796 byttedyr.

I begge undersøgelser bestod føden i altovervejende grad af smånavere, men de kan også tage frøer, småfugle m.v.

Alle ugler tilhører samme familie, undtagen sløruglen. Den adskiller sig fra de øvrige arter på flere punkter. Den er på størrelse med natuglen, men er anderledes bygget. Den er væsentligt mere langbenet. Mellemtåens klo er en såkaldt pudseklo med savtakket inderside. Den adskiller sig også ved ikke at kunne opbygge ret meget fedtvæv. Det betyder, at den skal jage hver nat og den er meget følsom overfor vintervejret med kulde og snedække.

Lieberkind (1897-1972) var sort-hvid fjernsynets legendariske naturformidler og kendes af enhver dansker over 50 år. I sine populære hefter "Dyrenes Verden" citerer han et indlæg i et engelsk landbrugsblad (ca. 1920):

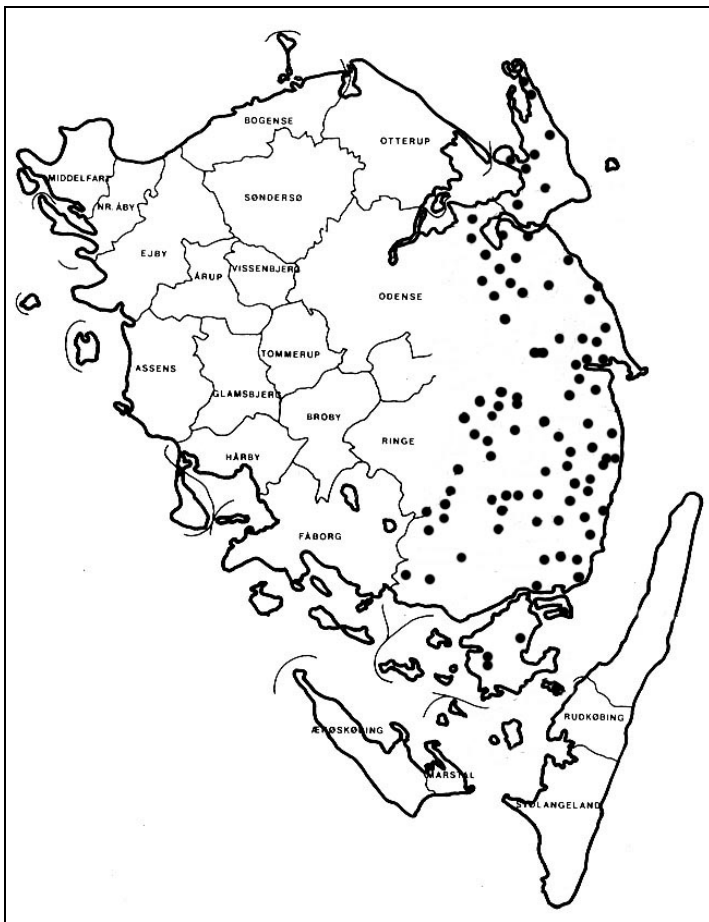
I løbet af det sidste 1½ år er der indløbet utallige klager over, at landbrugets skadedyr ikke i mange år er forekommet i så store mængder. På nogle egne har de taget så meget til, at de nærmest er blevet en plage. Det økonomiske tab for landmanden og for nationen i det hele taget er så stort, at det kun kan udregnes i millioner af Pund. Det turde vel ikke være for meget forlangt, at de utallige landbrugs-sammenslutninger og landmandsforeninger skulle interessere sig for en sag, der så nøje er knyttet til deres arbejde. Meget kunne der også udrettes på vore landbrugsskoler ved at uddanne den opvoksende ungdom bedre i denne retning.

I landmandens og i det hele taget i samfundets interesse er det sikkert på høje tid, at en vild fugleart af så megen nytte som Sløruglen bliver bedre bevaret".

Sløruglen er derfor særdeles effektiv i bekæmpelsen af mus og rotter. Jeg har beregnet, at såfremt bestandene af ugler og falke var optimale, ville der alene i Nyborg Kommune blive forbrugt over ½ million mus og rotter om året. For hele Fyn ville tallet være over 5 millioner mus og rotter årligt. Alene af den grund burde alle kommuner interessere sig for disse fugles status i det moderne landskab. For nuværende ligger de fynske bestande af ugler og falke på 0-20 % af det naturlige niveau.

Resultater

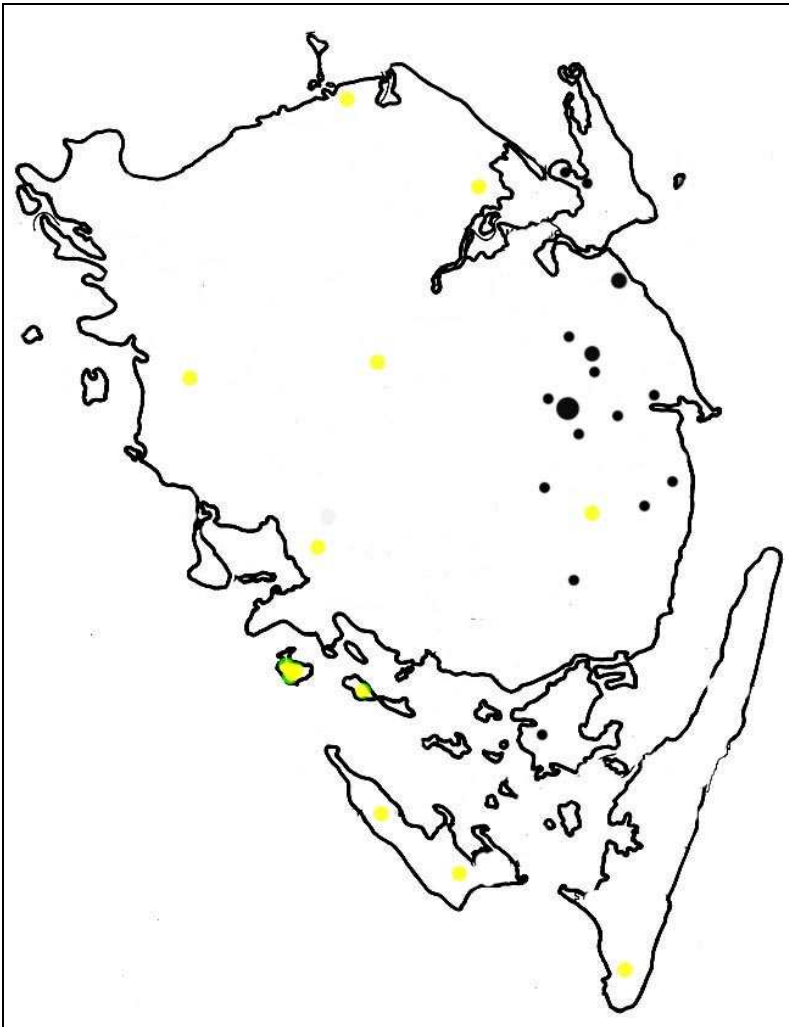
Kortet herunder viser omtrentlig placering af redekasser opsat på det østlige Fyn i 2008-09. Enkelte tidligere opsatte kasser er medregnet.



Kort 1: Omtrentlige placering af alle sløruglekasser på det østlige Fyn.



Sløruglekasse i moderne halmlade. Bemærk uglehullet til venstre.



Kort 2: Oversigt over kasser med korte eller faste opholdsperioder. Lille prik=kortvarigt besøg, ca. 1 uge. Mellemstor prik=slørugle(r) holder fast til. Stor prik: Ynglepar (fastboende). Med gult er angivet (omtrentligt), hvor de øvrige fynske par holder til.



Moderne fynsk bondegård. Her er i 2009 skabt levedmuligheder for slørugler.

Ringmærkning

Der er ringmærket flg. antal unger af slørugler på Fyn.

År	Antal
1972	1
2006	3
2007	12
2008	5
2009	7

Ungen fra 1972 var den sidste unge, jeg så på Østfyn.

I de senere år har Dansk Ornitologisk Forenings Fynsafdeling (DOF-Fyn) og andre ringmærket et tilsvarende antal.

Genmeldinger:

I forbindelse med ringmærkning er enkelte unger senere genfundet, ligesom udefra kommende fugle er fundet på Fyn.

Følgende 3 genfund foreligger. Hertil kommer enkelte genfund, som ligger i DOF-Fyns arkiver.

4R1899	17.06.2007 05.12.2007	unge fundet død	Havsted, Tinglev, Sønderjylland Egense, Nordfyn Fuglen blev ved et uheld spærret inde i halmlade. Fundet død et par dage senere.
4138664	13.06.2007 26.12.2008	unge fundet syg	Brænderup, Gudme, Sydfyn Bur, Holstebro, Jylland (192 km NW). Fundet syg, bragt til plejestation v. Vejle og genudsat herfra 01.01.2009
4285415	10.10.2007 27.03.2008	unge fundet død	Brænderup, Gudme, Sydfyn Holckenhavn, Nyborg, Østfyn Fundet trafikdræbt tidlig morgen, stadig varm.
4285689	23.09.2008 15.11.2008	unge fundet død	Nabbegården, Nordfyn loco – fundet død i redekassen

I Danmark er der ringmærket over 2000 slørugler og 12 % er senere genfundet.

Det har vist sig, at ungerne strejfer vidt omkring. De er i gennemsnit fundet 42 km fra reden og 24 % er fundet over 50 km væk. Nogle flyver flere hundrede kilometer væk og er fundet i Sverige, Polen, Tyskland, England og Holland. Rekorden er ca. 1000 km.

Ungespredningen sker muligvis især i perioden september-oktober. I 1930'erne, hvor bestanden menes at have været meget stor, blev ungerne i gennemsnit fundet 37 km fra redestedet. Det samme gjaldt i 1940'erne og 1950'erne (39 km). Da bestanden i 1970'erne faldt kraftigt, øgedes den gennemsnitlige afstand til 96 km. Det skyldes formentligt, at fuglene skulle søge over større afstande for at finde en mage. Efter bestanden nu er delvist reetableret, er afstanden faldet til samme niveau som før 1960.

En stor del af ungerne dør i deres første leveår. Ud af 66 dødfundne fugle, mærket som redeunger, blev 56 (85 %) rapporteret døde inden de blev et år. Længere perioder med fx snedække kan påvirke bestanden voldsomt.



Halvstor slørugleunge.

Litteratur, kilder

Knud Sørensen, 1988: Mellem land og by. Gyldendals Bogklubber.

Ingvald Lieberkind: Dyrenes Verden, bind 2. Standard Forlaget.

Bernt Løppenthin, 1967: Danske ynglefugle i fortid nutid. Odense Universitetsforlag.

Finn Salomonsen, 1961: Danmarks Fugle, bind 2. Branner og Korch.

Råd & Vejledning

For råd og vejledning vedr. slørugler kan man kontakte sin kommune eller naturhistoriske foreninger, fx, Naturhistorisk Forening, DOF m.fl.

Yderligere oplysninger kan fås på <http://oestfynsfauna.dk> - site for Østfyns Fauna. Indeholder nyt om ugerne, arbejdstegninger m.v.

Rapportens forfatter kan kontaktes på mail lah@hansen.mail.dk



Laura er 9 år og bor på samme gård som et par slørugler. Okt. 2009.

Bilag 1: Oversigt over lokaliteter med sløruglekasse.

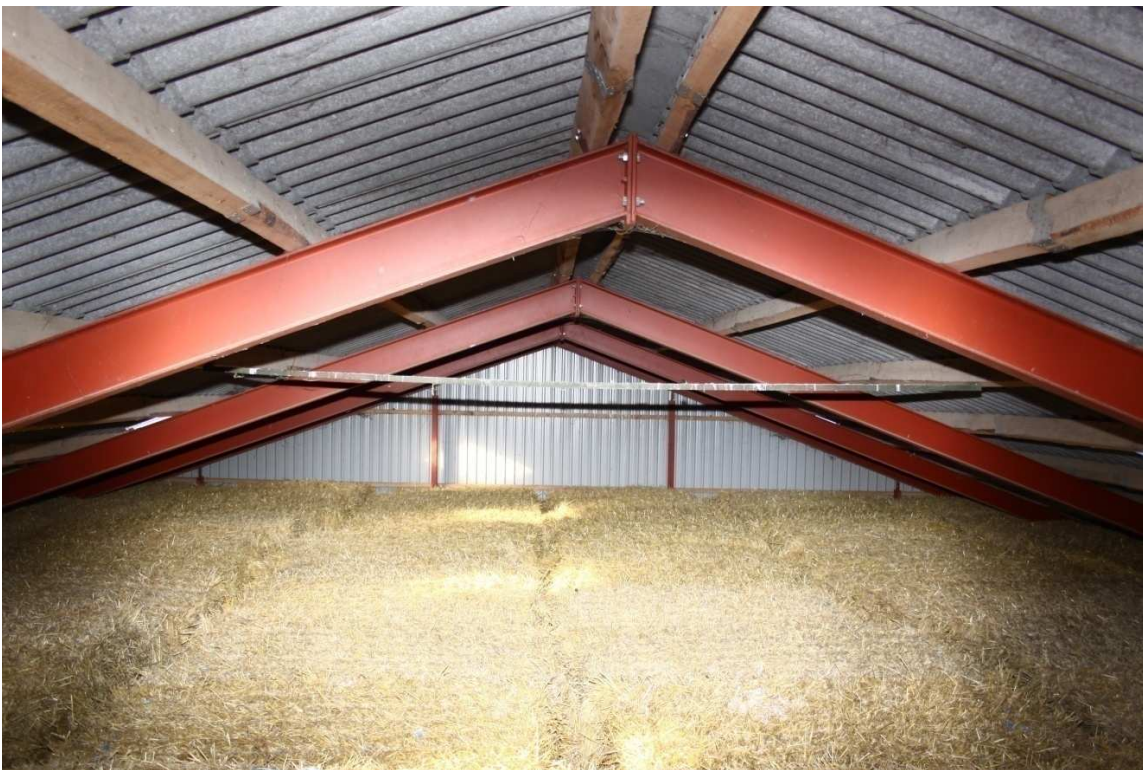
Opdateret nov. 2009

Omr. K	Kerteminde Kommune		Opsat	Observationer Visit=ca.1uge, fugl el. spor reg. Fast=fastboende enlig fugl Par= ynglepar
K1	Smedegyden 131	5380 Dalby	2007	
K2	Lundsgårdsvej 15	5300 Kerteminde	2008	Fast indtil 07, visit efterår 09
K3	Lykkedamsvej 92	5300 Kerteminde	2008	
K4	Ndr. Skovgyde 145	5301 Kerteminde	2008	Visit vinter 09
K5	Fynshovedvej 671	5390 Martofte	2008	
K6	Søvej 34	5390 Martofte	2008	
K7	Østergårdsvej 25	5330 Munkebo	2008	
K8	Ørnfeltvej 102	5300 Kerteminde	2009	
K9	Kølstrup Bygade 67	5300 Kerteminde	2008	
K10	Sdr. Skovgyde 78	5370 Mesinge	2008	
K11	Midskovvej 224	5370 Mesinge	2008	Visit forår 08
K12	Søgårdsvej 10	5540 Ullerslev	2008	
K13	Søløkkevej 2	5550 Langeskov	2008	
K14	Tøndeskovrækken 53	5350 Rynkeby	2008	
K15	Tvindegyden 152	5300 Kerteminde	2008	
K16	Rynkeby H.have 42	5300 Kerteminde	2008	
K17	Degneløkkevej 58	5300 Kerteminde	2008	
K18	Kertemindevej 23	5290 Marslev	2008	
K19	Fynshovedvej	5390 Martofte	2008	
K20	Vikingevej 2	5300 Kerteminde	2008	
Omr. N	Nyborg Kommune		Opsat	
N1	Rygårdvej 28	5874 Hesselager	2008	
N2	Brændemosevej 4	5874 Hesselager	2008	
N3	Kertemindevej 8	5540 Ullerslev	2008	Visit sommer 07
N4	Risingevej 7	5540 Ullerslev	2008	
N5	Nyborgvej 11	5540 Ullerslev	2008	
N6	Holemose 2	5540 Ullerslev	2008	Visit forår 09
N7	Fynsvej 60	5800 Nyborg	2008	Visit vinter 08
N8	Vibesholmvej 1	5800 Nyborg	2008	
N9	Vibesholmvej 1	5800 Nyborg	2008	Fast 08-09
N10	Åskovvej 19	5800 Nyborg	2008	
N11	Strandskovvej 8	5800 Nyborg	2008	
N12	Holmosevej 3	5800 Nyborg	2008	
N13	Gl. Vindingevej 23	5800 Nyborg	2008	Visit efterår 07
N14	Grønholtvej 1	5800 Nyborg	2008	
N15	Skovgyden 34	5800 Nyborg	2008	

N16	Juelsberg	5800 Nyborg	2008	
N17	Lersey Alle 15A	5800 Nyborg	2008	
N18	Gl. Vindingevej 19	5800 Nyborg	2008	
N19	Ravnholtvej 4	5853 Ørbæk	2008	
N20	Ringholmvej 14	5853 Ørbæk	2008	
N21	Ringholmvej 19	5853 Ørbæk	2008	
N22	Skovgårdsvej 6	5853 Ørbæk	2008	Visit jan 08
N23	Kullerupvej 12	5853 Ørbæk	2008	
N24	Ravnholtvej 54	5853 Ørbæk	2008	Visit vinter 09
N25	Lykkesholmvej 20	5853 Ørbæk	2009	
N26	Odensevej 60	5853 Ørbæk	2008	Par 2009
N27	Glorupvej 34	5874 Hesselager	2008	
N28	Hellerup avlsgård	5853 Ørbæk	2008	
N29	Gl. Vindingevej 21	5800 Nyborg	2009	
N30	Lindborgvej 6	5800 Nyborg	2009	
N31	Kullerup Byvej 6	5800 Nyborg	2009	
N32	Regstrupvej 71	5800 Nyborg	2009	
Omr. S	Svendborg Kommune		Opsat	
S1	Dalmosevej 8	5881 Skårup	2008	
S2	Åbyvej 70	5762 V. Skerninge	2008	
S3	Pilegårdsvej 34	5771 Stenstrup	2008	
S4	Hovedvejen 80, Lunde	5771 Stenstrup	2008	Visit jul 08
S5	Stjernegårdsvej 4	5772 Kværndrup	2009	
S6	Høsehøvej 13	5771 Stenstrup	2008	
S7	Kragekærvej 12	5700 Svendborg	2009	Visit mar. 09 (set i kassen)
S8	Vornæsvej; Tåsinge	5700 Svendborg	2004	
S9	Staboltvej 44, Bjerreby	5700 Svendborg	2008	
S10	Sognevej 63	5882 Vejstrup	2008	
S11	Landevejen 90	5882 Vejstrup	2008	
S12	Ågårdsvej 1	5881 Skårup	2008	Visit jul 08
S13	Stigbjergvej 23	5874 Hesselager	2008	
S14	Revsørevej 24	5874 Hesselager	2008	
S15	Solbakkevej 11	5874 Hesselager	2008	
S16	Sortemosevej 20	5892 Gudbjerg	2008	
S17	Revsørevej 24	5874 Hesselager	2008	
S18	Trunderup Dongsvej 9	5772 Kværndrup	2008	
S19	Nyborgvej	5874 Hesselager	2008	
S20	Vængemosevej 5	5881 Skårup	2009	
S21	Sortemosevej 20	5883 Oure	2009	
S22	Nyborgvej 464	5881 Skårup	2009	
S23	Bøllemosevej 21	5892 Gudbjerg	2009	
S24	Lysemosevej 2	5874 Hesselager	2008	

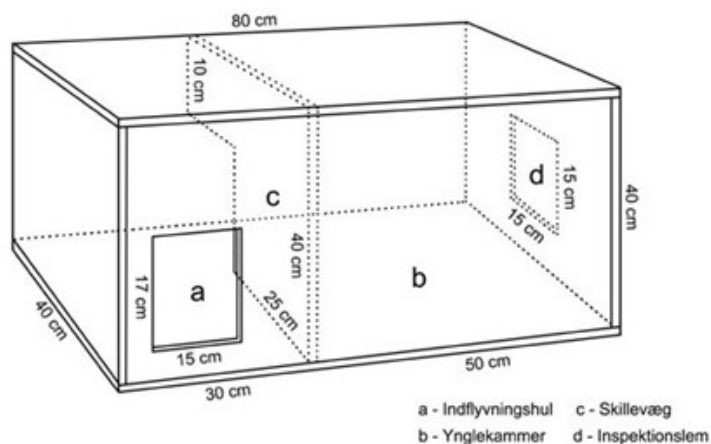
S25	Ryttergårdsvej 5	5892 Gudbjerg	2008	
S26	Ørbækvej 68	5854 Gislev	2009	
S27	Lamdrupvej 19	5854 Gislev	2008	
S28	Skovdongvej 19	5881 Skårup	2008	
S29	Fåborgvej 132	5762 V. Skerninge	2008	
S30	Sundbrovej 87	5700 Svendborg	2009	
S31	Husmandsalleen 28	5884 Gudme	2008	
S32	Revsørevej 24	5874 Hesselager	2009	Visit okt. 08 + forår 09
S33	Sortemosevej 65	5892 Gudbjerg	2009	
S34	Sortemosevej 7	5892 Gudbjerg	2009	
S35	Siø 12	5900 Rudkøbing	2009	
S36	Revsørevej 60	5874 Hesselager	2009	Visit 2008
S37	Kragekærvej 12	5700 Svendborg	2008	
S38	Flagbakken 213	5700 Svendborg	2009	
S39	Bjørnemosevej 40A	5700 Svendborg	2009	
S40	Skelmosevej 27	5884 Gudme	2009	





Her ses et flot eksempel på et uglehul i gavlen på en moderne lade. Det sikrer sløruglen adgang, hvis(når) porten lukkes. Nederst er vist, hvordan man kan sætte en siddepind op til uglerne. En lægte eller en lang gren gør underværker.

Bilag 2: Arbejdstegning til Sløruglekasse



Den mest benyttede kassetype (fra "Projekt Slørugle")

Sløruglen kræver en stor kasse, ja, faktisk en 2-værelses. Den kan med fordel bygges i 11 mm finér (da den jo skal hænge indendørs). Det er ikke nødvendigt at male eller imprægnere den.

Kassen måler 40 x 40 cm i endestykket og er 80 cm lang. Indgangshullet skal være mindst 15 cm på hver led.

I skillerummet mellem de to "værelser" laves et lidt højere hul. Sløruglen yngler i det bageste (og mørkeste) rum. De bygger ingen rede, så husk at lægge et bundlag af halm, gerne i begge rum. En kontrollåge bag ynglerummet er en god ved rengøring af kassen. Efter 4-5 yngleår kan kassen være så proppet med gylp at ugleerne ikke kan være derinde. Når ungerne er store slæbes op til 40 mus og rotter ind hver nat.

Til opsætningen kan med fordel bruges to 40 cm lægtestumper. De skrues på en vandret bjælke og er en god hylde at fæstne kassen på. Placer dem med 50 cm mellemrum, så støtter de kassen godt.

Placering

Opsæt kassen højt og helst i store rum med højt til loftet, fx lader og store lofter. En højtsiddende ås på indersiden af gavlen er ofte et godt sted i moderne haller.

Sløruglen har det bedst i åbne landskaber, gerne med eng, vandhuller og åløb. Natuglen er nært knyttet til skov. Hvor arterne findes, er natuglen den dominerende.

Knebet er at "lokke" natuglen til en redekasse 500 m væk – og få 2 par ugler ud af det.